

af flere ærede Talere, at Landvæsenkommissionerne i Almindelighed have at afgjøre, hvad der henhører under Eiendomsstrætter; men naar en Veie er ublagt til Nytte og Brug for flere Reisfærende, kan der naturligviis ikke være nogen Strid om, hvorvidt den maa benyttes eller ikke; der er kun i dette Lovforslag Tale om, hvorledes Veien skal vedligeholdes, og jeg kan ikke indsee, at Landvæsen- eller Overlandvæsenkommissioner kunne have Noget dermed at gjøre. Jeg maa ogsaa være af den Formening, som flere Talere have fremsført, at naar Sogneforstanderskabet skal træffe den første Afgjørelse ved at indkalde samtlige Brugere af Veien, naar det skal mægle Forlig mellem dem om Veiens fremtidige Vedligeholdelse og derefter affige Kjendelse, saa maa som Følge deraf den overordnede Afgjørelse ogsaa ligge hos Amtsraadet som den Autoritet, der i alle Sager er Sogneforstanderskabets Beslutninger overordnet. Jeg kan imidlertid ikke Andet end samstemme med den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 5te Valgkreds (Mourier-Petersen) i, at der er en betydelig Forskjel mellem de Veie, der omtales i dette Lovforslag, og de, der i Almindelighed omtales som offentlige Biveie og ere optagne paa Regulativerne. Der findes, navnlig i Thyland, en stor Mængde Veie, der føre gennem forskjellige Sogne, og som Sogneforstanderskaberne i Almindelighed ikke ere villige til at optage paa Regulativerne, Amtsraadene endnu mindre, men som bruges af mange forskjellige Beboere i flere Sogne. Hvorledes man skal komme til at faae saadanne Veie vedligeholde, finder jeg ikke er afgjort i den nuværende Lovgivning og endnu mindre vil det blive afgjort ved det foreliggende Forslag. Den ærede Forslagsstiller omtalte, at en Veie, der fører til en stor Tørvemose eller et stort Teglværk, kan blive benyttet af mange Folk, og dette forholdet sig ganske rigtigt; jeg skal tilføie, at en saadan Veie ofte for en stor Deel benyttes af Beboerne af langt fraliggende Sogne og ved en saadan Benyttelse kan komme i en daarlig Tilstand, men jeg seer ikke, at dette Lovforslag afhjælper denne Mangel, idet det kun omtaler de private Veie, der findes i eet Landsogn. Naar man gaaer ud fra det Princip, at Brugere af Veien skulle være forpligtede til

at vedligeholde den, vil jeg spørge, hvorledes man skal forholdt sig, naar den benyttes af flere Sognes, ja endog langt fraliggende Sognes Beboere? Hvem skal bestemme, hvilke af disse fraliggende Sogne der benytte Veien mere eller mindre, og hvorledes Byrden med Hensyn til Vedligeholdelsen skal fordeles? Det forekommer mig saaledes, at der er et Hul i den nuværende Lovgivning, idet der fattes Bestemmelser om Istandsættelsen af de Veie, der ligge mellem Biveiene og de Veie, der omtales i det foreliggende Lovforslag, og at dette Hul maa udfyldes, inden man gaaer videre ind paa denne Sag. Jeg kan derfor ikke andet end henlede den høitærede Indenrigsministers Opmærksomhed herpaa, idet jeg haaber, at han vil tage det under Overveielse og maastee i en af de første Rigsdagssamlinger fremlægge Sagen i sin Heelhed, saaledes som han bedst finder det passende.

N. Hansen: Jeg kan i det Væsentligste slutte mig til den ærede sidste Taler; men jeg har nærmest begjæret Ordet for at henlede den høitærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa, om det ikke var muligt at faae Kjøbstæderne ind med under denne Lov. Det ifjor nedsatte Udvalg blev enigt om at udflyde Kjøbstæderne; men jeg har ikke kunnet see nogen gyldig Grund dertil, thi det er mig bekjendt, at der for flere Kjøbstæders Vedkommende er en ligesaa stor Trang til en saadan Ordning som den, der findes i Landsognene, og jeg seer, som sagt, ingen Grund til at udelukke Kjøbstæderne ved Ordningen af et Forhold, der fra alle Sider er erkjendt at trænge til saadanne Bestemmelser for en hensigtsmæssig Ordning.

S. Pedersen: Med Hensyn til den ærede sidste Talers Bemærkning om Kjøbstæderne skal jeg udtale, at det dog forekommer mig, at der er nogen Forskjel paa dette Forhold i Kjøbstæderne og paa Landet, naagt jeg erkjender, at der ogsaa kan indtræffe mange Tilfælde i Kjøbstæderne, hvor Bestemmelser af en saadan Natur savnes. Jeg troer imidlertid, at det vil være ønskeligt, hvad der ogsaa blev udtalt ifjor, at der gives særskilte Bestemmelser i saa Henseende for Kjøbstad og Land. Naar